

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΕΡΕΦΟΣ

γενικός γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών, Εθνικός Εκπρόσωπος για την Κλιματική Αλλαγή

«Η κλιματική κρίση θα ξεπεράσει τα 130 τρισ. δολάρια κόστος στο τέλος του αιώνα»

Στην ΤΕΤΑ ΤΖΕΤΣΕΚΟΥ

Τα τελευταία 30 χρόνια, σχεδόν κάθε χρόνο καταγράφεται ως η θερμότερη από την προηγούμενη, γεγονός που επιβεβαιώνει την επιτακτικότερη κλιματική αλλαγή σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα φαινόμενα γίνονται και εντονότερα θερινούς μήνες, προκαλώντας ανησυχίες για το μέλλον του πλανήτη.

Ο γενικός γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών, Χρήστος Ζερέφος, Εθνικός Εκπρόσωπος για την Κλιματική Αλλαγή, μιλώντας στην One Voice επιστήμην πως η επιστημονική κοινότητα έχει καταθέσει σαφή δεδομένα. «Η επιστήμη παρουσιάζει τα στοιχεία και τα αποτελέσματα. Η ευθύνη, πλέον, ανήκει στους πολιτικούς, να υλοποιήσουν τις προτάσεις της».

Η αποχώρηση των ΗΠΑ από τη Συμφωνία των Παρισίων θεωρείται σημαντικό πλήγμα στην παγκόσμια προσπάθεια αντιμετώπισης της κλιματικής κρίσης και δημιουργεί φόβους, για κίνηση τερήσεως, στην απανθρακοποίηση και την ενεργειακή μετάβαση. Η Μεσόγειος και ειδικότερα η Ελλάδα, εμφανίζει υψηλή ευαλωτότητα. Η χώρα αντιμετωπίζει σοβαρές προκλήσεις, όπως η ερημοποίηση, οι καύσους και η απώλεια παράκτιων περιοχών. Ο διακεκριμένος καθηγητής αναφέρει πως στα οικοσυστήματα υποφέρουν, ενώ οι καύσους και οι δασικές πυρκαγιές απειλούν τη βιοποικιλότητα και τη φυσική ισορροπία.

Παρά τις δυσκολίες, ωστόσο, η Ελλάδα ξεχωρίζει θετικά στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, όπου καταπορεύεται τρίτη στην Ευρώπη, αναδεικνύοντας έτσι την προσπάθειά της για βιώσιμη ανάπτυξη και ενεργειακή μετάβαση.

Η αποχώρηση των ΗΠΑ -της δεύτερης χώρας παγκοσμίως σε εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου- από τη Συμφωνία των Παρισίων α προβλήματα δημιουργεί και σε ποιους τομείς.

Η αποχώρηση των ΗΠΑ από τη Συμφωνία των Παρισίων και τη Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή κρατάει αρκετό χρόνο για να υλοποιηθεί. Ωστόσο, η παγκόσμια κοινότητα θα προχωρήσει ούτως ή άλλως. Για παράδειγμα, στην περίπτωση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, δεκάδες επιστήμονες από πολλές χώρες συμμετέχουν, είτε μετά από ορισμό από τα κράτη-μέλη είτε ως εκπρόσωποι διεθνών επιστημονικών οργανισμών. Επομένως, η Επιτροπή αυτή θα συνεχίσει το έργο της απρόσκοπτα, ακόμη και μετά την αποχώρηση των ΗΠΑ.

Στην περίπτωση της Συμφωνίας των Παρισίων, τα πράγματα είναι πιο πολύπλοκα και ακόμα πιο σαφή. Οι επιπτώσεις στην υλοποίηση-δереμωση οικολογίας από τα ορυκτά καύσιμα με αντικατάσταση από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας είναι μείζον θέμα και προκύπτει από τη Συμφωνία των Παρισίων. Εκεί φοβόμαστε ότι θα δημιουργηθούν καθυστερήσεις στην απειρότητα μας από τα ορυκτά καύσιμα, διότι δεν θα έχουμε τον ίδιο χρόνο αντίδρασης που θα είχαμε τότε.

«Τα τελευταία 30 χρόνια, σχεδόν κάθε χρόνο ήταν θερμότερα από τον προηγούμενο, ιδίως τα καλοκαίρια» υπογραμμίζει ο γενικός γραμματέας της Ακαδημίας Αθηνών και Εθνικός Εκπρόσωπος για την Κλιματική Αλλαγή, Χρήστος Ζερέφος

- Η σημερινή κλιματική κρίση είναι μία τάση αποσταθεροποίησης του κλίματος, λόγω της συνεχιζόμενης υπερθέρμανσης του πλανήτη παγκοσμίως
- Ο σημαντικότερος κλιματικός κίνδυνος για την Ελλάδα, αλλά και τη Μεσόγειο γενικότερα, είναι η ερημοποίηση και οι επιπτώσεις της στον αγροτοκτηνοτροφικό τομέα, αλλά και οι μεταβολές στην αλιεία
- Η Ελλάδα έχει δύο «κίβλους» το καλοκαίρι: Τον μεσογειακό μας ήλιο και τον σταθερό άνεμο, ιδίως στο Αιγαίο Πέλαγος. Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας της χώρας, την κατατάσσουν μεταξύ των πρώτων ευρωπαϊκών χωρών, τρίτη μετά τη Γαλιλία

να αναπτυχθούν τεχνολογίες που θα βοηθήσουν στην απανθρακοποίηση γενικά των εκπομπών από τις καύσεις ορυκτών καυσίμων. Δηλαδή, θα καθυστερήσουμε κάποια χρόνια με αβεβαιότητες παγκόσμιες οικονομικές επιπτώσεις. Για παράδειγμα, αν δεν κάνουμε τίποτα, το συνολικό κόστος των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης θα ξεπεράσει τα 130 τρισ. δολάρια στο τέλος του αιώνα.

Τι απαντά η επιστήμη στους αρνητές της κλιματικής αλλαγής, οι οποίοι ισχυρίζονται ότι οι αυξημένες θερμοκρασιών είναι απλώς φυσικοί κλιματικοί κύκλοι;

Όσοι (ελάττωτοι) έχουν τέτοιες σκέψεις και αναφέρονται σε αυτούς τους κύκλους, κάνουν ένα βασικό λάθος. Οι κύκλοι στους οποίους αναφέρονται είναι μερικούς δεκάδες ή και εκατό χιλιάδες χρόνια. Η σημερινή κλιματική κρίση δεν είναι κύκλος ούτε τμήμα κύκλου. Είναι μία τάση υστεροποίησης του κλίματος, λόγω της συνεχιζόμενης υπερθέρμανσης του πλανήτη παγκοσμίως.

Τα τελευταία 30 χρόνια, σχεδόν κάθε χρόνο ήταν θερμότερα από τον προηγούμενο, ιδίως τα καλοκαίρια. Δεν χρειάζεται να δώσουμε απάντηση σε κάτι που είναι ενοχλητικό. Η επιστήμη έχει τα δικά της αποτελέσματα. Ενοχώμενοι ορισμένους πολιτικούς να «εφημέριον» αυτά που λέει η επιστήμη.

Ποιος είναι σήμερα ο σημαντικότερος κλιματικός κίνδυνος για τη Μεσόγειο και ειδικά για την Ελλάδα;

Είναι η ερημοποίηση και οι επιπτώσεις της στον αγροτοκτηνοτροφικό τομέα, αλλά και οι μεταβολές στην αλιεία.

Ποιος είναι ο πιο αισθητός αλλαγές που έχουν συντελεστεί τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας σε τομείς όπως η γεωργία, η αλιεία ή η άνοδος της στάθμης της θάλασσας; Πόσο ανησυχητική είναι η κατάσταση;

Η κατάσταση φυσικά και είναι ανησυχητική, διότι, με τη μεγάλη μεταβλητότητα και τη συννεύση εμφάνιση ακραίων φαινομένων, τα οικοσυστήματα της χώρας μας υποφέρουν και γενικά αλόκληρη η χώρα βρίσκεται σε κίνδυνο. Ενδεικτικά, ο Ιανός και ο Δαφνίλ ξεπεράσαν και οι δυο μαζί τα 4 δισ. ευρώ σε κόστος.

Από την άλλη, η απειλή κατολιθώσεως και η απώλεια παράκτιων περιοχών έχουν συνέπειες και στις μεταφορές, αλλά, κυρίως, και στον τουρισμό της χώρας. Ασφαλώς, οι καύσους και τα άλλα ακραία φαινόμενα, όπως οι δασικές πυρκαγιές, απειλούν σοβαρότατα το μεσογειακό οικοσύστημα.

Πώς μπορεί να εμπλακεί πιο ενεργά η κοινωνία των πολιτών, και ειδικά οι νέοι, στην κλιματική δράση; Τι ρόλα μπορούν να παίξουν στην καθημερινότητά τους, αλλά και σε συλλογικό επίπεδο;

Θα πρέπει να αποφευχθεί η σπατάλη φυσικών πόρων (ιδίως, ενέργειας) και να έχουμε λιγότερα αυτοκίνητα, με σεβασμό σε κάθε τι που αποτελεί κομμάτι του μεσογειακού μας οικοσυστήματος. Η Παιδεία και η ενημέρωση αναπόσπαστοι στη φιλοπατρία των Ελλήνων και των ΜΜΕ.

Ποιες είναι οι προκλήσεις, αλλά και οι ευκαιρίες της Ελλάδας στη μετάβαση προς Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας; Ποιους τομείς θεωρείτε πιο κρίσιμους;

Η Ελλάδα έχει δύο «κίβλους» το καλοκαίρι: Τον μεσογειακό μας ήλιο και τον σταθερό άνεμο, ιδίως στο Αιγαίο Πέλαγος. Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας της χώρας, την κατατάσσουν μεταξύ των πρώτων ευρωπαϊκών χωρών, τρίτη μετά τη Γαλιλία. Ως εκ τούτου, η Ελλάδα θα μπορούσε να αναπτύξει ακόμη περισσότερο τις ΑΠΕ της, οι οποίες είναι πολλές, όπως ανέδειξε και η δημοσιοευθεία φέτος έκθεση της εταιρείας Aquila σχετικά με την ενεργειακή αυτονομία των χωρών-μελών της Ε.Ε.